

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 28 maja 1992 r.

w sprawie wojskowych organów porządkowych oraz składu służby garnizonowej.

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16 i Nr 40, poz. 174) oraz art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenia honoru i godności żołnierskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 17) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wojskowymi organami porządkowymi są:

- 1) Żandarmeria Wojskowa;
- 2) służba garnizonowa;
- 3) służba wewnętrzna jednostki wojskowej;
- 4) konwój, o którym mowa w § 14 ust. 1.

2. W miejscowościach, w których jest rozmieszczona tylko jedna jednostka wojskowa, zadania służby garnizonowej wykonuje służba wewnętrzna tej jednostki.

§ 2. 1. W skład służby garnizonowej jako wojskowe organy porządkowe wchodzi:

- 1) oficer inspekcyjny garnizonu;
- 2) pomocnik oficera inspekcyjnego garnizonu;
- 3) profos aresztu garnizonowego;
- 4) warty garnizonu;
- 5) pododdział alarmowy garnizonu.

2. W skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej jako wojskowe organy porządkowe wchodzi:

- 1) oficer dyżurny;
- 2) pomocnik oficera dyżurnego;
- 3) profos aresztu;
- 4) warta wewnętrzna;
- 5) pododdział alarmowy.

§ 3. Organami Żandarmerii Wojskowej w garnizonie są:

- 1) oficer dyżurny jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej;
- 2) patroli Żandarmerii Wojskowej;
- 3) konwoje Żandarmerii Wojskowej;
- 4) asysty Żandarmerii Wojskowej.

§ 4. 1. Organy Żandarmerii Wojskowej określone w § 3 podlegają komendantowi jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej.

2. Do pełnienia służby w organach Żandarmerii Wojskowej określonych w § 3 wyznacza żołnierzy komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej spośród żołnierzy Żandarmerii Wojskowej pełniących czynną służbę wojskową w tej jednostce.

3. Przełożonym patroli Żandarmerii Wojskowej jest oficer dyżurny jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej.

§ 5. 1. Zadaniem organów Żandarmerii Wojskowej określonych w § 3 jest zapewnienie przestrzegania dyscypliny wojskowej, bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przepisów porządkowych i administracyjnych przez żołnierzy w garnizonie, a także interweniowanie w przypadkach popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

2. Do zakresu działania oficera dyżurnego jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej należy:

- 1) decydowanie co do dalszego postępowania wobec żołnierzy doprowadzonych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
- 2) udawanie się na miejsce zdarzenia w wypadkach wymagających osobistej interwencji;
- 3) przyjmowanie zawiadomień o przypadkach naruszeń prawa, dyscypliny wojskowej i porządku publicznego przez żołnierzy oraz podejmowanie stosownych działań;
- 4) organizowanie i kontrolowanie wykonywania czynności służbowych przez podległych mu żołnierzy Żandarmerii Wojskowej;
- 5) wykonywanie poleceń sądu i prokuratora wojskowego;
- 6) współdziałanie z organami Policji, Służby Ochrony Kolei, Straży Granicznej i innymi jednostkami organizacyjnymi ze służby garnizonowej.

3. Do zakresu działania patroli Żandarmerii Wojskowej należy:

- 1) kontrolowanie przestrzegania przez żołnierzy dyscypliny wojskowej i porządku publicznego, a także uprawnień żołnierzy do przebywania poza rejonem zakwaterowania oraz uprawnień do używania mundurów, odznak i oznak wojskowych;
- 2) wykonywanie kontroli ruchu drogowego w stosunku do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej;

- 3) interweniowanie wobec żołnierzy dopuszczających się przestępstw lub wykroczeń oraz przedsięwzięcie czynności nie cierpiących zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów czynu zabronionego;
- 4) interweniowanie wobec żołnierzy naruszających dyscyplinę wojskową lub porządek publiczny.

4. Organizację i szczegółowy zakres działania Żandarmerii Wojskowej określają odrębne przepisy.

§ 6. Skład patroli Żandarmerii Wojskowej oraz ich uzbrojenie i wyposażenie określa komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej.

§ 7. Komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej może wyznaczyć żołnierzy Żandarmerii Wojskowej pełniących czynną służbę wojskową w tej jednostce do wykonania czynności konwojowych i asystencyjnych.

§ 8. 1. Służba garnizonowa podlega dowódcy garnizonu, a w garnizonach, w których są etatowi komendanci garnizonu — komendantowi garnizonu.

2. Do pełnienia służby garnizonowej wyznacza żołnierzy dowódca (komendant) garnizonu z jednostek wojskowych rozmieszczonych na terenie garnizonu.

3. Przełożonym żołnierzy pełniących służbę garnizonową jest oficer inspekcyjny garnizonu.

§ 9. 1. Zadaniem służby garnizonowej jest ochrona i obrona obiektów wojskowych, a także wykonywanie innych zadań ustalonych przez dowódcę garnizonu.

2. Do zakresu działania oficera inspekcyjnego garnizonu i jego pomocnika należy:

- 1) nadzorowanie przestrzegania dyscypliny wojskowej i porządku publicznego przez żołnierzy na terenie garnizonu;
- 2) decydowanie co do dalszego postępowania wobec doprowadzonych żołnierzy, którzy naruszyli dyscyplinę wojskową lub porządek publiczny;
- 3) decydowanie o użyciu środków niezbędnych do utrzymania wśród żołnierzy dyscypliny wojskowej i porządku publicznego;
- 4) decydowanie o sposobie postępowania w przypadku zamachu na ochraniane obiekty wojskowe;
- 5) kontrolowanie pełnienia służby garnizonowej przez wyznaczonych do niej żołnierzy;
- 6) współdziałanie z organami Żandarmerii Wojskowej oraz organami Policji, Służby Ochrony Kolei i Straży Granicznej w przypadkach naruszenia przez żołnierzy dyscypliny wojskowej lub porządku publicznego na terenie garnizonu.

3. Do zakresu działania profosa aresztu garnizonowego należy:

- 1) nadzorowanie odbywania przez żołnierzy kary aresztu i zatrzymania;
- 2) przyjmowanie i zwalnianie z aresztu żołnierzy ukaranych dyscyplinarnie karą aresztu i zatrzymanych oraz prowadzenie ich ewidencji;
- 3) przechowywanie dokumentów stanowiących podstawę przyjęcia do aresztu oraz rzeczy osobistych żołnierzy, złożonych w depozyt;

- 4) podejmowanie odpowiednich środków wychowawczych w stosunku do żołnierzy osadzonych w areszcie, a w przypadku niepodporządkowania się przez nich wydanym rozkazom — stosowanie środków przymusu bezpośredniego.

4. Do zakresu działania wart garnizonowych należy ochrona i obrona obiektów wojskowych oraz wystawianie posterunków honorowych.

5. Pododdział alarmowy garnizonu jest przeznaczony do doraźnej ochrony i obrony obiektów wojskowych, udziału w likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska, a także interwencji w przypadkach naruszenia dyscypliny wojskowej oraz zagrożenia albo szczególnego zakłócenia bezpieczeństwa lub porządku publicznego przez żołnierzy na terenie garnizonu.

§ 10. 1. Skład wart garnizonowych i pododdziału alarmowego oraz ich uzbrojenie i wyposażenie określa dowódca (komendant) garnizonu.

2. Posterunki wartownicze wart garnizonowych określa dowódca (komendant) garnizonu.

§ 11. 1. Służba wewnętrzna jednostki wojskowej podlega dowódcy tej jednostki.

2. Do pełnienia służby wewnętrznej wyznacza żołnierzy dowódca jednostki wojskowej spośród żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w tej jednostce.

3. Przełożonym żołnierzy pełniących służbę wewnętrzną jest oficer dyżurny jednostki wojskowej.

§ 12. 1. Zadaniem służby wewnętrznej jednostki wojskowej jest ochrona i obrona obiektów jednostki, kontrolowanie i egzekwowanie przestrzegania przez żołnierzy dyscypliny wojskowej, porządku publicznego i porządku dnia, a także wykonywanie innych zadań ustalonych przez dowódcę jednostki.

2. Do zakresu działania oficera dyżurnego jednostki wojskowej i jego pomocnika należy:

- 1) wydawanie rozkazów w zakresie swoich uprawnień;
- 2) kontrolowanie przestrzegania dyscypliny wojskowej, porządku publicznego i porządku dnia przez żołnierzy na terenie jednostki;
- 3) decydowanie co do dalszego postępowania wobec żołnierzy, którzy naruszyli dyscyplinę wojskową, porządek publiczny lub porządek dnia;
- 4) współdziałanie ze służbą garnizonową i organami Żandarmerii Wojskowej w razie zaistnienia takiej potrzeby.

3. Do zakresu działania profosa aresztu jednostki wojskowej należy:

- 1) nadzorowanie odbywania przez żołnierzy kary aresztu i zatrzymania;
- 2) przyjmowanie i zwalnianie z aresztu żołnierzy ukaranych dyscyplinarnie karą aresztu i zatrzymanych oraz prowadzenie ich ewidencji;
- 3) przechowywanie dokumentów stanowiących podstawę przyjęcia do aresztu oraz rzeczy osobistych żołnierzy, złożonych w depozyt;
- 4) podejmowanie odpowiednich środków wychowawczych w stosunku do żołnierzy osadzonych w areszcie, a w przypadku niepodporządkowania się przez nich

wydanym rozkazom — stosowanie środków przymusu bezpośredniego.

4. Do zakresu działania warty wewnętrznej jednostki wojskowej należy ochrona i obrona jej obiektów. Dowódca warty wewnętrznej wykonuje również zadania profosa aresztu jednostki wojskowej, określone w ust. 3, w razie braku profosa lub jego nieobecności.

5. Pododdział alarmowy jednostki wojskowej jest przeznaczony do doraźnej ochrony i obrony obiektów jednostki wojskowej, udziału w likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz interwencji w przypadkach naruszenia dyscypliny wojskowej lub porządku publicznego przez żołnierzy na terenie jednostki wojskowej.

§ 13. 1. Skład warty wewnętrznej i pododdziału alarmowego jednostki wojskowej oraz ich uzbrojenie i wyposażenie określa dowódca jednostki wojskowej.

2. Posterunki wartownicze warty wewnętrznej jednostki wojskowej określa dowódca tej jednostki.

§ 14. 1. Dowódca jednostki wojskowej może wyznaczyć żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w tej jednostce do wykonania czynności konwojowych.

2. Do zakresu działania konwoju, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) doprowadzanie żołnierzy z miejsca ich zatrzymania do jednostki wojskowej,
- 2) ochrona przewożonych osób oraz mienia i dokumentów wojskowych.

§ 15. Uprawnienia wojskowych organów porządkowych podczas wykonywania czynności wymienionych w § 5 ust. 2, 3 i 4, § 9 ust. 2—5, § 12 ust. 2—5 oraz § 14 ust. 2, a także zasady i tryb wykonywania tych czynności określają odrębne przepisy.

§ 16. 1. Służba garnizonowa wykonuje zadania określone w § 9 ust. 1 na terenie garnizonu, w którym jest wyznaczona.

2. Służba wewnętrzna jednostki wojskowej wykonuje zadania określone w § 12 ust. 1 na terenie jednostki, w której jest wyznaczona, oraz w jej strefie niebezpieczeństwa i strefie ochronnej, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, a także w innych miejscach wobec żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w tej jednostce.

3. Organy Żandarmerii Wojskowej wskazane w § 3 wykonują zadania przewidziane w § 5 ust. 1 na obszarze działania właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, określonym w odrębnych przepisach.

§ 17. W przypadkach określonych w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenia honoru i godności żołnierskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 17):

- 1) dowódca (komendant) garnizonu może rozkazać użycie służby wewnętrznej jednostki wojskowej poza terenem określonym w § 16 ust. 2, w granicach garnizonu;
- 2) dowódca okręgu wojskowego (rodzaju sił zbrojnych) może rozkazać użycie służby garnizonowej oraz służby wewnętrznej jednostki wojskowej poza terenem określonym odpowiednio w pkt 1 oraz w § 16 ust. 1 i 2.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *R. Szeremietiew*
Kierownik Ministerstwa